

СТАНОВИЩЕ

от доц. дпн Жана Атанасова Янкова

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'

в област на висше образование 1. Педагогически науки

професионално направление 1.2. Педагогика

докторска програма Специална педагогика

Автор: Елени Николаос Люта

Тема: „Развитие на комуникативна способност при деца с аутизъм чрез PECS (Picture Exchange Communication System - Система за общуване чрез картини)“

Научен ръководител: поф. дпн Цветанка Ценова

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед на Ректора на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема:

„Развитие на комуникативна способност при деца с аутизъм чрез PECS (Picture Exchange Communication System - Система за общуване чрез картини)“ за придобиване на образователната степен ‘доктор’ на СУ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика, докторска програма Специална педагогика.

Автор на дисертационния труд е Елени Николаос Люта – редовна докторантка към катедра „Специална педагогика и логопедия” на Факултета по начална и предучилищна педагогика, отчислена с право на защита.

Представеният от Елени Николаос Люта комплект материали е на електронен и хартиен носител и е в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за приложението му. Той включва всички необходими документи. Докторантът е приложил три публикации по темата на дисертацията.

2. Актуалност на тематиката

Изследователският проблем, по който работи Елени Николаос Люта, е изцяло актуален в логопедията и специалната педагогика в научен и в практико-приложен аспект. Неговата значимост се свързва с факта, че той насочва към развитие на комуникативните способности при деца от аутистичния спектър чрез прилагане на системата PECS.

3. Познаване на проблема

Докторантът показва добро равнище на компетентност по проблема за развиване на комуникативните способности при децата от аутистичния спектър.

Позовава се на 195 литературни източника на латиница, които са коректно използвани при теоретичния анализ, като са очертани и различията в гледните точки на авторите.

4.Методика на изследването

Избраната методика на изследването предполага обективното постигане на предвидената цел, решаването на задачите в теоретичен и практичен план, както и потвърждаването или отхвърлянето на хипотезите, произлизащи от оформения дизайн на изследването. За целите на изследването е приложена PECS системата за общуване чрез размяна на картинки при деца от аутистичния спектър.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд е разработен в обем на 192 печатни страници с 47 страници приложения и следва класическата структура, която включва увод, две теоретични глави, една глава с постановката на изследването, една глава с анализ на резултати, изводи, заключение, използвана литература и приложения. В теоретичната част е направен ретроспективен анализ на изследвания проблем – разстройствата от аутистичния спектър и прилагането на PECS системата за комуникация при деца от аутистичния спектър. В трета глава е представен дизайна на изследването, а в глава четвърта са анализирани резултатите от статистическа обработка на експерименталната и контролната група. В приложението са представени обучителните протоколи и фазите на прилагане на PECS системата при работа с деца от аутистичния спектър за развиване на социално-комуникативните умения.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Публикациите по темата на дисертационния труд са 3 и отговарят на изискванията. Приемам, че текстът, получените резултати и очертаните приноси в дисертационния труд на докторантката Елени Николаос Люта са изцяло нейно лично дело.

7. Автореферат

Авторефератът съдържа основните постановки в дисертационния труд, резултатите и техният анализ. Считаю, че той е адекватен на труда и обективно отразява основните резултати, постигнати в дисертацията.

8. Бележки и препоръки

Към дисертационния труд могат да се отправят някои бележки и препоръки:

- Считаю, че дисертационният труд щеше да придобие по-аналитичен характер, ако към глава първа и втора се извеждаха изводи и от докторантката;
- Изводите от дисертационния труд според мен биха могли да бъдат в по-малък обем.

9. Въпроси

Актуалността на разглеждания проблем поражда и следния *въпрос*:

При децата от аутистичния спектър освен PECS системата за комуникация използват ли се други алтернативни системи за комуникация и кои?

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват принос в науката и отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на СУ „Св. Климент Охридски”.

Дисертационният труд показва, че докторантката Елени Николаос Люта притежава теоретични знания и професионални умения по научна специалност Специална педагогика като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Предвид гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване и предлагам на научното жури да присъди научната степен “доктор ” на Елени Николаос Люта в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика, докторска програма Специална педагогика.

07.06. 2018 г.

Изготвил становището:

Доц.дпн Жана Атанасова Янкова